

Některý porod proběhne jako po másle, jindy je třeba miminku při cestě na svět pomoci, nejčastěji nastřížením hráze. Důsledkem mužou být jizvy a zejména silné bolesti při milování. Plastická operace si s tímto problémem poradí, málokterá maminka však ví, že tento zákrok jí může uhradit pojišťovna.

Text: Dagmar Morenová

„Po porodu jsem nemohla několik měsíců ani pořádně sedět a sex byl pro mě hotové utrpení celé dva roky, obdivuji manžela, že to tak dlouho vydržel,“ přiznává třicetiletá Zuzana, maminka krásného chlapečka.

O možnosti plastické operace v pražském Ústavu pro péči o matku a dítě, kterou jí uhradí pojišťovna, se Zuzana dozvěděla od své gynekoložky a na její doporučení se objednala k MUDr. Davidu Tomáškoví, který tyto zákroky ve jmenovaném zdravotnickém zařízení provádí. Operaci podstoupila v lokální anestezii a s výsledkem je naprosto spokojená. „Nejenže se mi vrátila radost ze sexu, ale vypadám tam dole téměř jako před porodem. Předtím, když jsem se tam pár týdnů po narození syna konečně odvážila zrcátkem podívat, málem jsem omdlela hrůzou,“ vzpomíná.

MUDr. Tomášek si na případ Zuzany velmi dobře pamatuje. Rodidla byla tak bolestivá, že bylo velmi obtížné pacientku sebešeterněji vyšetřit.



**Dopřejte si opět radost z milování a pocit, že jste se fyzicky vůbec nezměnila**

nastává v případě, kdy partner očekává, že bude partnerka po uplynutí šestinedělí fungovat v intimním životě stejně jako před porodem. „Chirurg by měl zvážit včasnost rekonstrukce, aby nedocházelo k rozpadu partnerských vztahů.“

Podle doktora Tomáška je volba partnera důležitá i z tohoto důvodu. „Žena se může po porodu změnit po všech stránkách. Zesílí jí pas, uvolní se nejen břišní svaly, ale také pochva a svalové dno pánevní, objeví se striae a prsa po kojení povadnou. Tuto situaci by měl partner pochopit mnohem dřív, než dojde k početí.“

MUDr. Tomášek se domnívá, že se tyto problémy podepisují i na vysokém procentu rozvodovosti. Mnozí muži se s novou situací nedokážou vyrovnat a řeší ji nevěrou.

Aby se těmto situacím předešlo, vznikla při Ústavu pro péči o matku a dítě První perineální poradna (léčba krajiny perineální, tedy hráze). Jejím hlavním přínosem je, že se na léčbě ženy podílí nejen gynekolog se svými operačními a porodními zkušenostmi, ale také plastický chirurg se svým přístupem a odborností. „Po rekonstrukci by porodní cesty měly nejen fungovat, ale i vypadat jako před porodem,“ říká MUDr. Tomášek. „Dosud se tyto problémy řešily jen na estetických pracovištích, kdy se jednalo o léčbu hrazenou pacientkou. Perineální

# Co poničil porod, napraví plastika

## V hlavní roli čas

Že něco není úplně v pořádku, zjistí ženy většinou po uplynutí šestinedělí. Během tohoto období by měly dodržovat nejen maximální hygienu, ale odepřít si i pohlavní styk. „Na problém přijde buď žena sama, protože má bolesti, nebo manžel, který má pocit, že je uvnitř volná,“ říká dr. Tomášek. „Po porodním období může dojít ke špatnému zahojení nástřihu hráze. Důležitá je technika nástřihu a především kvalita následného ošetření poporodního poranění. V řadě případů je nezbytné provést nástřih na nerovinnou hráz z důvodu urychlení porodu při hypoxii plodu. Např. v Ústavu pro péči o matku a dítě je

episiotomie prováděna ve většině případů po znecitlivění mezokainem, takže nástřih nebolí. Těžká poškození hráze mohou nastat spíše po spontánních rupturách hráze a pochvy při překotném porodu. Kromě adekvátního ošetření je důležité i hojení, jehož schopnost je individuální.

## Porod doma znamená riziko

Odborně provedený nástřih v nemocničním zařízení snížil výskyt komplikací, které dříve vedly k úmrtí rodiček i novorozenců. V této souvislosti MUDr. Tomášek nezastírá, že jako absolvent exaktní medicíny je odpůrcem domácích porodů. „Je otázkou, zda je při vedení porodu

asistentka kompetentní provést klasický chirurgický výkon, k němuž nástřih neboli epiziotomie určitě patří. Pokud není oprávněná, každý spontánní porod, který nástřih vyžaduje, by měl být veden v porodnici, protože tím se snižuje počet poporodních komplikací.“

Jakékoliv poranění hráze je navíc komplikováno odchodem takzvaných očistků, které mohou bezproblémové hojení ztížit. „V poporodním období je nadměrně důležitá až přehnaná hygiena,“ zdůrazňuje lékař. „Klasickým příkladem zánětlivé komplikace z historie medicíny je takzvaná „horečka omladnic“, což byla v zásadě infekce vycházející od konečníku přes rány po-

rodních cest až do dělohy. Způsobila zánět pobřišnice a celkový metabolický rozvrat organismu končící smrtí, zejména v době, kdy ještě neexistovala antibiotika.“

Mezi pochvou a konečníkem, v tzv. krajinně švu hráze, může dojít k ruptuře (prasklině). „U překotného porodu se někdy dokonce stává, že dojde k natržení svalu konečníku, což je nejhorší kombinace. Rána se sice zahojí, ale problémy, zejména zácpa nebo naopak neudržení stolice mohou ženu trápit po zbytek života.“

Vzácnou komplikací při obtížném porodu je přetržení malých stydkých pysků. „Může dojít k ruptuře v celém obvodu zevních rodidel, a to nejen v oblasti hráze a ma-

lých stydkých pysků, ale i poštvěačku, močové trubice a pochvy,“ upozorňuje chirurg. „Když si představíme, že průměrná hlavička novorozence měří v obvodu 32 centimetrů, lze i tyto komplikace vzácně očekávat.“

## Rekonstrukci nelze uspěchat

Hojení ran po chirurgických zákrocích včetně plastické chirurgie a popálenin probíhá pozvolna, hojivé procesy vyžívají až po roce od jakékoliv chirurgické operace. „Proto není vhodné provádět plasticko-chirurgickou rekonstrukci dříve než po uplynutí jednoho roku,“ zdůrazňuje chirurg. Nicméně dodává, že kontroverzní situace

poradna má tuto situaci řešit hrazením ze zdravotního pojištění, neboť kódy na tuto rekonstrukci existují – v rámci gynekologické zdravotní péče,“ konstatuje plastický chirurg. „Rekonstrukce se provádí jako plánovaný výkon v době, kdy matka již nekojí, a co nejbližší roku od zhojení komplikací. Do První perineální poradny Ústavu péče pro matku a dítě můžete přijít na objednání, popřípadě s doporučením svého obvodního gynekologa.“

Je to dobrá zpráva pro všechny maminky, které tento problém trápí. Může přijít každá žena, bez ohledu na místo svého bydliště. „Volba lékaře je u nás našťastí svobodná, může k nám přijít kdokoliv,“ uzavírá MUDr. Tomášek. \*